ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ
ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 70 НА ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ЧАСТ ОСМА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) №575/2013
2022 ГОДИНА

Август 2023 г.
София, България

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБХВАТ И МЕТОДИ НА КОНСОЛИДАЦИЯ 3

II. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ И СТРУКТУРА НА ГРУПАТА 3

1. Дружества в групата **4**

III. ФИНАНСОВИ ДАННИ НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА 6

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД 7

1. Тенденции, събития или рискове, оказващи влияние върху работата **7**

2. Структура и организация на управлението на риска **8**

3. Риск стратегия и риск апетит на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД **10**

A. Кредитен риск 11

B. Ликвиден риск 22

C. Пазарен риск 25

D. Лихвен риск 26

E. Валутен риск 28

F. Операционен риск 28

G. Репутационен риск 30

H. Стратегически риск 30

I. ESG рискове 31

J. Риск, свързан със спазването на изискванията 33

V. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА. КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ 34

1. Управление на капитала. Капиталова адекватност **34**

2. Процес на управление на капитала **35**

3. Икономически (вътрешен) капитал **36**

4. Описание и употреба на стрес-тестове при изготвяне на ВААК **37**

VI. ЛИВЪРИДЖ 38

VII. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА 39

VIII. ОПОВЕСТЯВАНЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ 40

I. ОБХВАТ И МЕТОДИ НА КОНСОЛИДАЦИЯ

Настоящото оповестяване е изготвено на консолидирана основа за институцията. Всички суми в оповестяването са в хиляди лева. Представените данни са актуални към 31.12.202 г.

II. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ И СТРУКТУРА НА ГРУПАТА

2002 ●

"ТИ БИ АЙ" Банк" ЕАД (наричана оттук нататък „Банката") е учредена на 11 ноември 2002 г. под името „West-East Bank" - акционерно търговско дружество с двустепенна система на управление, собственост на следните акционери: *Activa Holding B.V.*, Словения, *Factor Banka d.d.*, Словения и *LB Maxima d.o.o.*, Словения. След като на 13 август 2003 г. дружеството получава от Българската народна банка лиценз за извършване на банкови услуги, на 28 август 2003 г. Банката е вписана като акционерна компания в Софийски градски съд и започва своята дейност на 1 октомври същата година. През 2006 г. *Nova Ljubljanska Banka d.d.* от Словения придобива 97.01 % от акционерния капитал на Банката (останалите 2.99 % от акциите се държат от *Factor Banka d.d.*, Словения). Първоначалното име на Банката се променя на „NLB Bank West-East" ЕАД, което по-късно е сменено с „NLB Bank Sofia" ЕАД.

2011 ●

На 28 юли 2011 г. Банката става част от групата *Kardan N.V.* (www.kardan.com), която чрез своето дъщерно дружество *TBIF Financial Services B.V,* Холандия (www.tbif.com) придобива 100 % (38,399,001 акции) от капитала на Банката. През ноември 2011 г. името на Банката е променено на „ТИ БИ АЙ" Банк" ЕАД. Корпоративната структура включва „ТИ БИ АЙ Рент" ЕАД, "ТИ БИ АЙ Лизинг" ЕАД, България, „ТИ БИ АЙ Кредит ИФН", С.А. (по-късно преименувано на „ТИ БИ АЙ Мони ИНФ" С.А) и „ТИ БИ АЙ Лизинг ИНФ" С.А., Румъния (по-късно преименувано на „ТИ БИ АЙ Асет Мениджмънт енд сървисиз" С.А.

2012 ●

През октомври 2012 г. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД – клон Букурещ е създаден въз основа правото на единния европейски паспорт.

2016 ●

На 11-ти август 2016 г. финансовият холдинг *4Finance Holding S.A.* (www.4finance.com), една от най-големите групи за онлайн и мобилно кредитиране на физически лица, придобива 100% от акциите на „ТИ БИ АЙ" Банк" ЕАД чрез придобиване на 100% от акциите на дружеството-майка TBIF Financial Services B.V, Холандия. Групата *4finance Holding S.A.* предлага бързи и удобни заеми на клиенти в 9 държави.

2019 ●

През юни 2019 г. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД става едноличен собственик на финансовата институция 4Финанс ЕООД, България (www.vivus.bg), което до този момент е собственост на 4finance Holding S.A.

2021 ●

На 23 април 2021 г. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД учредява дружеството „ТИ БИ АЙ Бай" ЕАД.

2022 ●

През февруари 2022 г. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД – клон Атина е създаден въз основа правото на единния европейски паспорт.

През юни 2022 Ритейл банкирането в Румъния от „Ти Би А Мони" С.А. е трансферирано към „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД – клон Букурещ

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД към 31 декември 2022 г. е лицензирана от Българската народна банка за извършване на банкови операции в България, Румъния и Гърция (основни пазари) и притежава европейски паспорт за трансгранична дейност в ЕС, съответно за събиране на депозити в Германия и за кредитни дейности в Швеция, Дания, Полша и Литва (понастоящем активна дейност само в Германия и Литва).

1. Дружества в групата

Към края на 2022 г. структурата на групата е както следва:

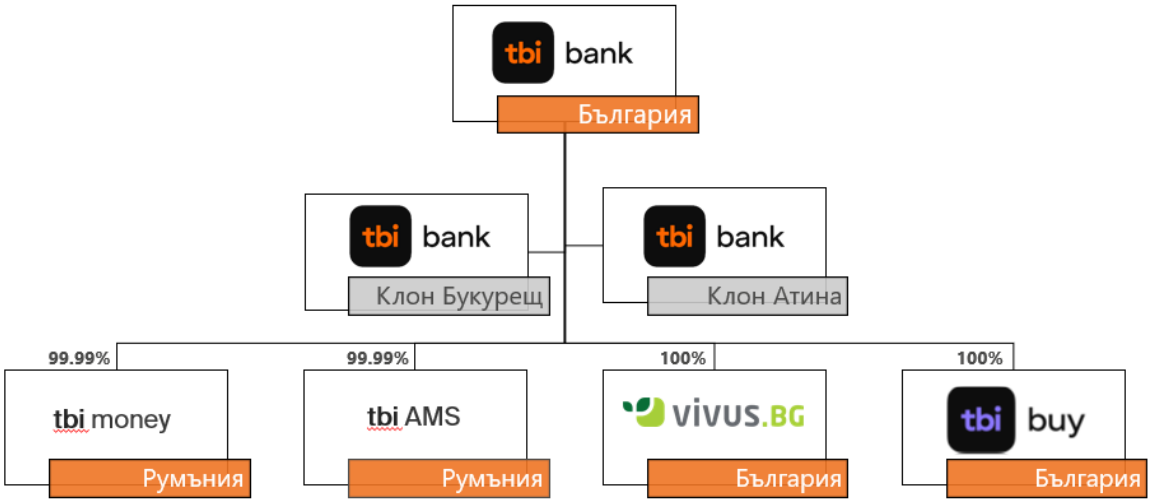

Към 31 декември 2022 г. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД притежава 99.99% дялове от капитала на „ТИ БИ АЙ Мони ИНФ" С.А., Румъния (предишно име „ТИ БИ АЙ Кредит ИФН", Румъния) и 99.99% дялове от капитала на „ТИ БИ АЙ Асет Мениджмънт енд Сървисис С.А. (предишно име „ТИ БИ АЙ Лизинг ИНФ" С.А., Румъния). Останалите 0,01% са собственост на TBIF Financial Services B.V., Нидерландия.

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД, България е банка, опериращa преобладаващо в сегмента на дребно, предоставяща необезпечени потребителски заеми на физически лица и финансиране на микро, малки и средни фирми, еднолични търговци и земеделски производители, необезпечени или обезпечени с недвижими имоти, както и разплащателни сметки и депозити (www.tbibank.bg).

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД – клон Букурещ, Румъния към декември 2022 г. е фокусиран върху бизнес финансирането и депозитните услуги на Банката. Клонът се управлява и представлява от управителя му Гергана Стайкова, като са определени двама заместник-управители – Костин Минкович, Директор „Кредитен риск" и Андреа Стайку – отговорник за Управление на риска на предприятието и нормативна база и съответствие.

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД – клон Атина, Гърция към декември 2022 г., клонът в Гърция е фокусиран върху кредитирането на физически лица. Клонът се управлява от управителя му Константинос Товил и Заместник-управителя Весела Стаменкова, Директор „Кредитен риск".

"ТИ БИ АЙ Мони" ИФН С.А., Румъния е лицензирана финансова институция, създадена през 2003 г., която развива дейността на Банката по кредитиране на дребно в Румъния. Институцията има Съвет на директорите със следните членове, част от групата на ТИ БИ АЙ Банк ЕАД – Гергана Стайкова,

Костин Минкович, Армен Матевосян. Дружеството се представлява от генералния директор Гергана Стайкова и следните лидери, одобрени от Национална банка на Румъния – Преслава Добрева, ръководител на отдел „Операции", Лаура Визир, ръководител на отдел „Продукти и проекти на дребно" и Руксандра Клинчиу, ръководител на отдел „Събираемост на дребно".

През 2022г. Ръководството на банката реши да мигрира дейностите на „ТИ БИ АЙ Мони" ИФН С.А. към клона в Букурещ с цел осигуряване на пълен набор от банкови услуги на клиента.

„ТИ БИ АЙ Асет Мениджмънт и Сървисис" С.А. " С.А. (с предишно име „ТИ БИ АЙ Лизинг ИФН" С.А.), Румъния е лицензирана финансова институция, създадена през 2002 г., която предоставя услуги по финансов лизинг в Румъния. ТИ БИ АЙПрез 2022 г. лизинговото дружество беше дерегистрираноката финансова институция. Към 31 декември 2022 г. компанията има Съвет на директорите, съставен от Преслава Добрева, Андрей Таланга и Константнтинос Товил.. След преустановяване на лизинговата дейност основните функции на дружеството се свеждат до събиране на останалите непогасени вземания. ТИ БИ АЙДружеството се представлява от Андрей Таланга – Генерален директор.

„Вивус.БГ" ЕООД, България (предишно име „4Финанс" ЕООД) , опериращо под търговската марка Вивус (www.vivus.bg) е финансова институция, създадена в България през 2013 г. от 4 Finance SA, Латвия. През 2019 г. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД стана едноличен собственик на дружеството, което предлага онлайн и офлайн необезпечени кредити на дребно до 1 300 лв. за български граждани и чужденци с временно или постоянно пребиваване. Управляващи директори и представители на „Вивус.БГ" ЕООД са Армен Матевосян и Здравко Райчев, като последният е управляващ директор от създаването на дружеството.

„ТИ БИ АЙ Бай" ЕАД, България е създадено през 2021 г. и е 100% собственост на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД. Дружеството стартира и управлява маркетингова дигитална платформа, насочена към популяризирането на финансовите продукти на Банката, достъпни за потребителите на приложението, включително (i) партньорска мрежа и продукти, (ii) програма за лоялност за бонус точки, натрупани с покупката на продукти от Партньорската мрежа на TBI Buy (iii) продукт „Купувайте сега, плащайте по-късно" („BNPL" – предоставено от Банката) – неразделна част от платформата; (iv) онлайн пазар. Освен това, „ТИ БИ АЙ Бай" предлага разнообразие от допълнителни услуги, целящи решаването на проблеми, срещани от търговците на дребно, като (i) маркетингов канал в реално време (ii) технологично решение за лоялност (iii) управление на продажбите чрез дигитални решения (iv) консултантски услуги и анализ на данни по отношение на финансовите продукти на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД. Дейността на дружеството е преустановена в края 2022 г. след взето решение тя да се прехвърли към банката

Съветът на директорите на дружеството се състои от Денис Горбунов, Николай Спасов и Панайот Иванов, като дружеството се представлява от Денис Горбунов.

"ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД е с двустепенна система на управление – Надзорен и Управителен съвет. Всички членове на Надзорния и на Управителния съвет на Банката отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции, както и на разпоредбите на Наредба № 20 на Българската народна банка. Това спомага за по-ефективното корпоративно управление на групата.

Надзорният съвет се състои от поне 3 (трима), но не повече от 7 (седем) члена. Членовете на НС се избират и освобождават от Общото Събрание на акционерите. Членовете на НС се избират за срок от 5 (пет) години. В състава на Надзорния съвет на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД се включват лица с подходяща квалификация и професионален опит, съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена.

Членовете на УС се избират от Надзорния Съвет за срок от 5 (пет) години. Управителният Съвет се състои от поне 3 (три) члена, но не повече от 7 (седем) члена. Най - малко 2 (двама) от членовете на УС следва да са Изпълнителни Директори (изпълнителни членове), като Банката се представлява от двама Изпълнителни Директори само заедно.

Членовете на УС, с одобрение на НС, избират помежду си Изпълнителните директори и Председател на Управителния Съвет. За Изпълнителни директори могат да се избират само лица, които са получили съответното предварително одобрение от Българска народна банка да управляват и представляват Банката по реда, предвиден в действащото законодателство. Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД няма изрична писмена политика за многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи, но състава на тези органи е функционално разнообразен по отношение на аспекти като възраст, образование и професионален опит.

III. ФИНАНСОВИ ДАННИ НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

Годишният финансов отчет на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД е изготвен в съответствие с прилаганите в Европейския съюз международни стандарти за финансова отчетност. Позициите, включени във финансовия отчет на Банката, са изчислени и представени в националната валута на Република България. Съгласно разпоредбите на Закона за БНБ, от 1 януари 1999 г. българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1.95583 лева за 1 евро.

	Консолидирана основа		Индивидуална основа	
	2022	2021	2022	2021
АКТИВИ				
Парични средства в брой и в централни банки	359 379	208 230	359 378	208 229
Предоставени средства на други банки	69 806	33 066	66 759	28 843
Деривативи	9 570	5 566	9 570	5 566
Финансови активи по ССДВД	133 670	108 070	133 670	108 070
Предоставени заеми на клиенти	1 398 912	957 029	1 394 693	877 210
Вземания по финансов лизинг	4 192	5 140	–	148
Текущи данъчни активи	1 203	219	59 405	21 922
Други активи	50 663	20 307	6 792	7 527
Придобити активи от обезпечения	8 697	8 887	2 887	680
Отсрочени данъчни активи	3 236	990	16 401	18 451
Нематериални активи	27 422	16 672	25 949	13 920
Имоти и оборудване	28 403	23 574	27 124	18 451
Общо активи	2 095 153	1 387 750	2 102 628	1 309 017
ПАСИВИ				
Привлечени средства от банки	–	13 042	–	13 042
Деривативи	11 322	6 050	11 322	6 050
Привлечени средства от клиенти	1 557 523	955 714	1 583 915	971 555
Текущи данъчни пасиви	1 348	3 885	1 342	1 204
Други пасиви	95 588	62 645	87 364	44 531
Лизингови задължения	11 137	9 422	10 345	5 348
Подчинен дълг	60 561	19 829	60 561	19 829
Общо пасиви	1 737 479	1 070 587	1 754 849	1 061 559
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Основен акционерен капитал	81 600	81 600	81 600	81 600
Законови резерви	8 392	8 392	8 350	8 350
Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	(10 512)	605	(10 514)	607
Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	(7 367)	(7 367)	(7 367)	(7 367)
Резерв от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности	(1 646)	(1 571)	879	915
Неразпределена печалба	287 207	235 504	274 831	163 353
Общо собствен капитал	357 674	317 163	347 779	247 458
Общо пасиви и собствен капитал	2 095 153	1 387 750	2 102 628	1 309 017

	Консолидирана основа		Индивидуална основа	
	2022	2021	2022	2021
Продължаваща дейност				
Приходи от лихви	272 081	217 849	267 334	190 080
Разходи за лихви	(23 053)	(13 466)	(22 992)	(13 377)
Нетен лихвен доход	249 028	204 383	244 342	176 703
Приходи от такси и комисионни	79 131	57 898	65 852	32 243
Разходи за такси и комисионни	(12 517)	(19 126)	(5 909)	(4 899)
Нетен доход от такси и комисионни	66 614	38 772	59 943	27 344
Нетни загуби от търговски операции	(4 915)	(6 456)	(12 780)	(2 096)
Други загуби, нетно	(687)	1 050	63 188	8 304
Нетен оперативен доход преди обезценки	184 278	237 749	354 693	210 255
Загуби от обезценка на финансови активи	(62 154)	(51 333)	(56 959)	(38 255)
Загуби от обезценка на други активи	(2 018)	(214)	(4 444)	13
Нетен оперативен доход	236 840	187 807	293 290	172 013
Разходи за персонала	(89 493)	(73 540)	(68 633)	(45 439)
Разходи за амортизация	(8 171)	(7 084)	(7 240)	(5 196)
Други оперативни разходи	(55 983)	(39 508)	(79 665)	(88 328)
Общо административни разходи	(153 647)	(120 132)	(155 538)	(138 963)
Печалба преди данъци от продължаваща дейност	83 193	67 675	137 752	33 050
Разходи за данъци	(11 934)	(13 904)	(6 718)	(4 533)
Печалба за годината от продължаваща дейност	71 259	53 771	131 034	28 517

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД

1. Тенденции, събития или рискове, оказващи влияние върху работата

Основните рискове, съпътстващи дейността на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД и целия банков сектор, са както следва:

- **Кредитен риск:** текущ и потенциален риск за печалбите и капитала, възникващ в резултат на неспазване от страна на длъжника на изискванията по подписан с Банката договор, или в резултат на неспособността на длъжника да съблюдава договорните условия.

- **Риск от концентрация:** като част от кредитния риск включва вероятност от неизпълнение на задълженията, свързани с индивидуални клиенти или експозиции към кредитополучатели със сходни характеристики, зависима от общи фактори, като отрасъл, икономика, географско разположение и вид финансови инструменти.

- **Остатъчен риск:** подкатегория на кредитния риск, който се появява тогава, когато използваните от Банката признати техники за измерване и намаляване на риска се оказват по-малко ефективни от очакваното.

- **Риск по разплащанията:** риск от неполучаване на пари в брой или на активи, закупени от контрагент по дадена транзакция, при която Банката е осигурила съответния актив или е предоставила договорените кешови средства.

- **Ликвиден риск:** възниква от невъзможността на Банката да посрещне своите задължения на съответната падежна дата.

- **Пазарен риск:** произтичащ от неблагоприятни промени във валутните курсове, цените на ценни книжа, стоки или финансови инструменти.

- **Лихвен риск** – подкатегория на пазарния риск, свързан с инкасиране на загуби вследствие на неблагоприятни промени в лихвените нива.

- **Операционен риск:** загуби, произтичащи от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития. Към тази категория може да бъде причислен и **правният риск**, който представлява риск от загуба, генерирана от неспазването на законите, подзаконовите актове, наредбите, препоръките, договорите, добрата банкова практика или етичните норми.

- **Репутационен риск:** загуба при сериозно спадане на общественото доверие към институцията от страна на клиентите, акционерите, бизнес-партньорите и др. контрагенти, в резултат на появата на неблагоприятна, увреждаща репутацията информация в обществото пространство.

- **Стратегически риск:** произтичащ от неправилни управленски решения, от неподходящо прилагане на приети стратегии или от липсата на реакция срещу колебания, настъпили в условията за извършване на търговска дейност.

Ръководството на Банката е изготвило интегрирана и реализирана в рамките на цялата институция политика за поемане на рискове, която се основава на доброто познаване и управление на опасностите, на които е изложена Банката, и която отчита нейния собствен апетит за риск и ясна стратегия за развитие. Управлението и контролирането на отделните видове риск в „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД е подробно описано във вътрешните документи, политики и работни правила, като неговата цел е гарантиране на адекватна, навременна и постоянна идентификация, измерване, оценяване, наблюдение, намаление и докладване на рисковете, пред които финансовата институция бива изправена в хода на дейностите, извършвани от нея на структурно и организационно ниво..

2. Структура и организация на управлението на риска

Отговорен за управлението на риска, поет от Банката в извършваните от нея транзакции, е преди всичко Управителният съвет, който:

- задава стратегическите направления;
- определя стратегия за прогнозиране и управление на риска;
- преследва цели, свързани с рисковия профил, и
- отговаря за изпълнението на политиката по управление на риска, одобрена от Комитета по управление на риска.

Функцията "Риск" в банката се контролира от изпълнителен директор (Изпълнителен директор с ресор „риск"), който е независим от бизнес функциите.

Отделите и мениджърите, които докладват на главния риск директор са:

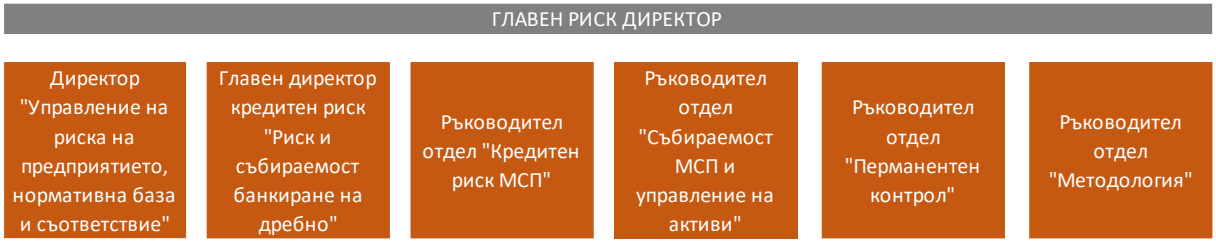

В съответствие с Наредба 10 на БНБ Надзорният съвет, в качеството си на Риск Комитет носи пълна отговорност за създаването и надзора на рамката за управление на риска на групата „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД, като подпомага Управителния съвет относно параметрите на настоящия и бъдещ риск апетит и рисковата стратегия на Групата и подпомага Управителния съвет в контрола по изпълнението на тази стратегия. Другите компетентни органи в Банката, а именно Комитетът по управление на Активите и Пасивите (КУАП), Кредитен комитет, Комитет по обезценки, Комитетът Банкиране на дребно, Комитетът за управление на операционния риск и др. са отговорни за изготвянето на политиките по управление на риска в Групата за различните сфери на дейност. Политиките за управление на риска на Групата са създадени с цел да идентифицират и анализират рисковете, на които е изложена Групата, да се създадат подходящи лимити и механизми за техния контрол. Организирането и дефинирането на компетенциите за управление на риска в „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД стъпва върху принципите на сигурност, последователност, комуникация и сътрудничество, които са насочени към предотвратяването на конфликти на интереси и към осигуряването на прозрачен и документиран процес при вземането на решения. В „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД функционира и Одитен комитет, който играе важна роля в управлението на риска. Основните функции на Одитния комитет включват мониторинг на ефективността на вътрешните процеси и системи, преглед на независимия финансов одит и отправяне на препоръки за подобрение на дейности с установени слабости.

По линия на своите пълномощия Управителният съвет на Банката, както и комисиите и комитетите, имат право да възлагат на по-долу стоящи управленски звена определени работни задължения, свързани с контролирането на нивото на поетия от Банката риск. В редовните срещи на сформираните от Банката и изброени тук по-долу комисии, комитети и работни групи за оценка на резултатите участват администратори, имащи отношение към управлението на риска.

- **Комитетът за управление на активите и пасивите** отговаря за цялостния преглед дейността на Банката по отношение позициите в актива и пасива, наблюдава лихвените нива и ликвидността в съответствие със своите компетенции и организационна структура, посочени във вътрешните правила на институцията;
- **Комисията за отпускане на кредити (Кредитен комитет)** е органът, който е овластен да одобрява възникването на рискови експозиции към фирмени клиенти;
- **Комитетът за банкиране на дребно** одобрява характеристиките, рисковите параметри на продуктите в сегмента банкиране на дребно. Кредитни експозиции, надвишаващи предварително зададени ограничения, подлежат на последващо одобрение от страна на Управителния съвет и/или Надзорния съвет;

- **Комитетът за класификация и обезценка на финансови активи** е специализиран вътрешен орган за оценка и класификация на рисковите експозиции;
- **Комитетът за управление на операционния риск** разглежда обобщената статистика за всички регистрирани операционни събития в рамките на групата, анализира първопричините и взема решения за мерки с цел превенция.
- **Специализирана служба** отговаря за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за риска, свързан със спазването на изискванията.

Цялостната система за мониторинг и управление на риска е приложима за Банката и нейните клонове, както и за всички дъщерни дружества. Основните правила, уреждащи рисковата стратегия, приложимите лимити, политиката за операционен риск и мерките, които трябва да се предприемат в случай на непредвидени събития, се разработват за всички субекти в консолидиращата група.

Банковите отдели, участващи в процеса по управление на риска, се стремят да оптимизират рисковия профил на своите портфейли във всяка една от посочените категории. Основните задачи на отделите са свързани с разработването, дефинирането и прилагането на инструменти и методологии за анализ на рисковете, които съпътстват извършваните от институцията дейности. Най-важните задължения и отговорности, упражнявани от различните отдели за управление на риска, са както следва:

- Изготвят съответната политика за управление на риска и упражняват мониторинг върху нейното следване.
- Разработват, създават и прилагат методи и процеси за управление на риска.
- Следят дали стандартите, политиката и методологията за управление на риска се спазват от страна на всички търговски звена и отдели.
- Отговарят за определяне и съблюдаване на лимитите, заложени за отделните търговски звена, както и за одобряване на ограниченията, наложени от компетентните власти.
- Участват активно в процеса на утвърждаване на нови продукти.
- Дават мнения и предложения по конкретни бизнес решения и свързаните с тях рискове.
- Извършват активно управление на риска (работа с различни портфейли, намаляване на риска, диверсифициране и анализ на рисковия портфейл) при спазване на предварително зададения от институцията рисков апетит.
- Провеждат редовно наблюдение върху рисковия профил на Банката и подават отчети за неговото състояние.

3. Риск стратегия и риск апетит на „ТИ БИ АЙ Банк“ ЕАД

Стратегията по отношение на риска, одобрена от компетентните органи на банката описва планираната бизнес структура на Банката и нейното стратегическо развитие от гледна точка на риска, в съчетание с поставените от институцията цели. Тя също така дефинира политики, създава общо приемане на целите, които трябва да бъдат постигнати при управлението на банковите рискове и предоставя основа за управлението и контролирането на риска.

Параметрите на риск апетита се определят по време на годишния процес по бюджетиране и се одобряват от компетентните органи на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД и от съответните експертни комисии/комитети на Банката. Риск апетитът задава размера на риска, който Банката е склонна да поеме (стойност на активите, рисково претеглени активи, обем на външно финансиране), както и сумата на наличния капиталов буфер (собствен капитал, обезценки по кредити, печалба). Бюджетът посочва също така и тази част от капитала, която институцията е готова да задели с цел покриване на количествено определените рискове (рискови буфери, капиталови коефициенти). След това въпросният рисков капитал се разпределя между търговските звена вътре в организацията и се наблюдава на месечна база.

Количествените параметри на риск апетита, определени по един ясен и последователен начин (размер на капитала и сума на заложените обезценки), както и неговите количествени аспекти, набелязани от стратегическите направления, бизнес плановете, вътрешните политики и правила за управление на риска, представляват важни входни данни за управлението и планирането на капитала на Банката.

А. Кредитен риск

С цел управление на кредитния риск, Банката е разработила надеждни процедури за анализ и оценка на потенциалните кредитополучатели, включващи рейтингови техники и подробна проверка на подадените данни. Съгласно вътрешните правила на Банката, тя извършва предварителен анализ и последващ месечен мониторинг по икономически отрасли за наличието на концентрация на свързани лица.

Кредитният риск включва изброените по-долу подкатегории, които се наблюдават и управляват от „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД, като съответните параметри, процедура и механизми за контрол се дефинират във вътрешни документи, а именно:

(a) **Риск от неизпълнение** – кредитополучателят не е в състояние да изпълнява своите договорни, финансови задължения по причина на възникнало неизпълнение, изразено под формата на неплащане или принудителна промяна в установени по договор плащания от страна на въпросния кредитополучател. Икономическата загуба в случай на неизпълнение зависи от няколко фактора, като например вида продукт, подчиненост, наличие на гаранции, стойност на обезпечението и пр.

(b) **Риск от концентрация** –това е риск от загуба в случай на прекомерна експозиция към индивидуални обекти, група от свързани лица или групи от кредитополучатели със сходни бизнес характеристики или принадлежащи към подобни отрасли. В банкирането на дребно рисковете от концентрация могат да бъда разграничени по вид продукт, общи продуктови характеристики и други хомогенни параметри на физическите лица.

При контролирането на риска от концентрация Банката спазва следните лимити, наложени върху клиенти, различни от банки:

- Общата експозиция към даден клиент или към група от свързани лица не трябва да надвишава нормативно разрешения и вътрешно одобрения лимит от 25 % от собствения капитал на Банката (капиталова база);
- Всички експозиции, които надхвърлят 10% от капиталовата база подлежат на одобрение от Управителния съвет.

През 2022 г. не са констатирани нарушения на тези лимити.

Заеми, отпуснати на клиенти	2022	2021
Банкови кредити, предоставени на:		
Корпоративни клиенти	259 415	179 907
Физически лица	1 275 381	877 089
Служители	1 957	1 568
Общо заеми, отпуснати на клиенти	**1 536 753**	**1 058 564**
Провизии за загуби от обезценка	(137 841)	(101 535)
Общо нетни заеми, отпуснати на клиенти	**1 398 912**	**957 029**

Структурата на кредитния портфейл (без заеми към банки) към 31.12.2022 г. е както следва:

Икономически отрасъл	**2022**		**2021**	
BGN `000	Балансова стойност	%	Балансова стойност	%
Строителство и недвижими имоти	145 203	9,45%	100 605	9,50%
Услуги	35 843	2,33%	20 306	1,92%
Търговия	24 798	1,61%	19 867	1,88%
Туризъм	23 676	1,54%	12 555	1,19%
Други финансови институции	17 433	1,13%	12 485	1,18%
Селско стопанство	8 222	0,54%	7 072	0,67%
Производство	4 240	0,28%	7 017	0,66%
Физически лица	1 275 381	82,99%	877 089	82,86%
Служители	1 957	0,13%	1 568	0,15%
Общо предоставени кредити на клиенти	**1 536 753**	**100,00%**	**1 058 564**	**100,00%**

Вътрешнобанковите лимити са съобразени с одобрените от ръководството на Банката индивидуални ограничения и отговарят на действащото законодателство.

Рискът от концентрация е възможно да съществува при основни активи, при доставчици на кредитна защита (обезпечения), както и при лица, предоставящи кредитна защита чрез гаранции. Тези случаи се анализират и оценяват така, че регулаторните и вътрешни изисквания да не бъдат надвишавани.

Управлението на кредитния риск в „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД се извършва на две нива – индивидуален клиент и кредитен портфейл:

А) Класифицирането на индивидуалните клиенти се основава на оценката за тяхната способност да погасяват своите задължения към Банката на датата на падеж и се извършва при отчитаненай-малко на следните фактори:

- Търговската история на клиента;
- Индустриални анализи – развитие на конкретния отрасъл през последните няколко периода; тенденции и пр. „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД класифицира икономическите браншове като предпочитани (земеделие, търговия, производство, услуги), непредпочитани (строителство, хотели и ресторанти) и забранени (търговия с оръжие, незаконна дейност, юридически кантори);
- Информация за свързани страни/лица – групова, рискова експозиция;
- Обща експозиция на групата от свързани лица на кредитополучателя, процент на общата експозиция към капиталовата база на Банката, както и класификационната група;
- Финансов анализ на кредитополучателя – оборот, структура на активите и пасивите, коефициент на задлъжнялост и пр.;
- Способността на кредитополучателя да генерира достатъчен по обем паричен поток, необходим за редовното посрещане на неговите задължения към Банката и към бъдещите му съдружници;
- Спазване от страна на клиента на негови минали задължения към Банката и други кредитори;
- Проверка на кредитоискателя, на неговите собственици, на мениджърския му екип и на свързаните с него лица в Търговския регистър, Централния кредитен регистър, Имуществения регистър и др.;
- Проверка в Националната агенция за приходите на клиента в качеството му на работодател;
- Проследяване на досието на клиента в „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД;
- Информация за подадени документи;
- Позиция на клиента по отношение на неговия пазарен дял и неговата конкуренция, допълнителни доставки, еластичност на изискванията, платежни условия на продажбите и покупките и пр.;
- Взаимоотношения на клиента с Банката и минало изпълнение на негови задължения към всички бизнес партньори;
- Обезпечение – вид, качество, ликвидност, обезценка, разположение и пр.;
- Съотношение на обезпечението;
- Предотвратяване на измами – клиентът не е подал поисканата информация или е представил такава, която е с неточно съдържание;
- Проверка в черния списък на Банката;
- Оценка на клиента, извършена от банковия анализатор на риска.

Управлението на кредитния риск включва освен това и последваща оценка на всички клиенти и на кредитните лимити, като в рамките на този процес всеки един от описаните тук по-горе елементи се проверява най-малко веднъж годишно.

С цел управление на кредитните рискове Банката е създала нива на одобрение. В зависимост от общата експозиция (настояща или бъдеща), заемите се изпращат за одобрение до съответното ниво или нива. Експозицията на всеки един клиент/кредитоискател, включително друга банка или посредник, е допълнително ограничена от подлимити (покриващи балансовите експозиции, условните задължения и неотменимите ангажименти). Експозицията към кредитен риск се управлява чрез постоянен

анализ на способността на кредитополучателя и/или на потенциалния такъв да изпълнява своите задължения, както и чрез промяна на кредитните лимити, ако това се налага.

След въвеждането на МСФО 9 , рисковите експозиции на Банката се класифицират в три групи на базата на следните критерии за ниво на кредитния риск:

- **Експозиции във Фаза 1** –това са рискови експозиции, които се обслужват, а данните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения. Рисковата експозиция се дефинира като редовна при едновременното прилагане към нея на следните условия:

  - ✓ Главницата и лихвата се погасяват съгласно условията на договора или са забавени в рамките на 30 дни, но това закъснение е прието за случайно;
  - ✓ Кредитополучателят оползотворява заема по предвидения в съответния договор начин;
  - ✓ Банката разполага с достатъчна по обем актуализирана информация за финансовото състояние на кредитополучателя, за свързаните с неговата търговска дейност документи и за ресурсите, необходими за изплащане на неговите задължения.
  - ✓ По експозициите няма приложени мерки за преструктуриране.
  - ✓ Данните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения

- **Експозиции във Фаза 2** – това са рискови експозиции, при които има отчетени несъществени нарушения по тяхното обслужване. Рисковата експозиция се се класифицира във Фаза 2, ако са изпълнени следните изисквания:

  - ✓ Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени за период от 31 до 90 дни;
  - ✓ Длъжникът използва кредита за цели, различни от тази, която е заложена в съответния договор;
  - ✓ Има приложени мерки по преструктуриране, в съответствие с разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1278 на Комисията от 9 юли 2015 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 за определяне на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи във връзка с инструкции, образци и определения.
  - ✓ Данните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения.

Балансовите експозиции, възникнали в резултат на изпълнението на задбалансови ангажименти, се класифицират поне като експозиции от Фаза 2.

- **Експозиции във Фаза 3** – това са рискови експозиции, при които има отчетени съществени нарушения в тяхното обслужване, или за които е известно, че

финансовото състояние на длъжника не е стабилно и, че неговите текущи и очаквани постъпления не са достатъчни за да покрият изцяло задълженията му към Банката или към други кредитори, или за които рискови експозиции е установена слабост, която ясно сочи към евентуално регистриране на загуба от страна на Банката.

Дадена рискова експозиция се класифицира във Фаза 3, ако тя отговаря на следните условия:

- ✓ Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени над 90 дни;
- ✓ Одобреният праг на същественост е:
  - за експозиции към физически лица - 5 лв. или еквивалент в друга валута;
  - за експозиции към юридически лица - 100 лв. или еквивалент в друга валута.
- ✓ Финансовото състояние на длъжника сериозно се е влошило и би могло да застраши способността му да погасява задълженията си;
- ✓ Има приложени мерки по преструктуриране, в съответствие с разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1278 на Комисията от 9 юли 2015 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 за определяне на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи във връзка с инструкции, образци и определения за класифициране на необслужвани експозиции с мерки за преструктуриране.
- ✓ Длъжникът изпитва постоянен недостиг на парични средства;
- ✓ Длъжникът е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация и съществува риск кредиторите да останат неудовлетворени;
- ✓ Вземане, което е включено като перо в балансовия отчет, е обект на съдебно производство или е било присъдено на Банката от съда, но не е било събрано;
- ✓ Други обстоятелства, водещи до заключението, че съществува вероятност рисковата експозиция да не бъде изплатена.

Разделението на кредитния портфейл на работещ (просрочие по-малко от 90 дни) и на неработещ (просрочие по-голямо от 90 дни) в съответствие с отчета по FINREP е както следва:

Предоставени заеми на клиенти

Към 31 декември 2022 г.	Непросрочени и необезценени индивидуално	Просрочени но необезценени индивидуално	Индивидуално обезценени	Общо
Фаза 1	1 191 054	136 874	6 075	1 334 003
Фаза 2	17 347	46 480	109	63 936
Фаза 3	15 078	118 398	5 338	138 814
Брутна стойност	**1 223 479**	**301 752**	**11 522**	**1 536 753**
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(32 279)	(103 634)	(1 928)	(137 841)
Балансова стойност	1 191 200	198 118	9 594	1 398 912

Предоставени заеми на клиенти

Към 31 декември 2021 г.	Непросрочени и необезценени индивидуално	Просрочени но необезценени индивидуално	Индивидуално обезценени	Общо
Фаза 1	806 812	83 662	13 100	903 574
Фаза 2	7 218	33 934	801	41 953
Фаза 3	4 466	101 733	6 838	113 037
Брутна стойност	**818 496**	**219 329**	**20 739**	**1 058 564**
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(22 025)	(76 788)	(2 722)	(101 535)
Балансова стойност	796 471	142 541	18 017	957 029

Финансов лизинг

Към 31 декември 2022 г.	Непросрочени и необезценени индивидуално	Просрочени но необезценени индивидуално	Индивидуално обезценени	Общо
Фаза 1	260	4	264	528
Фаза 2	5	4	42	51
Фаза 3	3 089	84	849	4 022
Брутна стойност	**3 354**	**92**	**1 155**	**4 601**
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	–	(6)	(403)	(409)
Балансова стойност	3 354	86	752	4 192

Финансов лизинг

Към 31 декември 2021 г.	Непросрочени и необезценени индивидуално	Просрочени но необезценени индивидуално	Индивидуално обезценени	Общо
Фаза 1	839	52	–	891
Фаза 2	88	2	2	92
Фаза 3	2	3 788	832	4 622
Брутна стойност	**929**	**3 842**	**834**	**5 605**
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(4)	(24)	(437)	(465)
Балансова стойност	925	3 818	397	5 140

Съгласно посочените данни, кредитният портфейл на Банката е основно работещ, т.е. под 90 дни просрочие, или в съотношение 91% към 9% в полза на работещия портфейл. Към момента са предприети всички необходими законови мерки за събиране на вземанията по наследения портфейл.

Общата сума на провизиите за загуби от обезценка по кредити и аванси е 138 000 хил. лева (2021 г.: 102 000 хил. лева). Начислените провизии по индивидуално оценени финансови активи са в размер на 2 331 хил. лева (2021 г.: 3 159 хил. лева), а начислените провизии на база колективна обезценка са в размер на 135 919 хил. лева (2021 г.: 98 841 хил. лева).

Портфейлът от предоставени кредити на физически лица, който формира 81,05% (2021: 83,03%) от всички непросрочени и необезценени индивидуално вземания, е силно диверсифициран, както по брой, така и по сума. Същият е съставен от много на брой малки експозиции, без наличие на географска или секторна концентрация, характерен е със своята краткосрочност и доказано на базата на историческия опит на висока кредитна събираемост. Предоставените кредити на бизнес клиенти включват основно малки и средни предприятия с приемливо кредитно качество и в рамките на рисковия апетит на Групата. Тези кредити са обезпечени основно с ипотеки.

Качество на портфейла	Брутна балансова стойност/номинална стойност			Натрупана обезценка, натрупани отрицателни промени в справедливата стойност поради кредитен риск и провизии		
		Обслужвани експозиции	Необслужвани експозиции		Обслужвани експозиции	Необслужвани експозиции
Кредити и аванси	1 585 839	1 442 789	143 050	(138 299)	(55 179)	(83 120)
централни банки	-	-	-	-	-	-
държавно управление	-	-	-	-	-	-
кредитни институции	44 485	44 485	-	(49)	(49)	-
други финансови предприятия	24 798	24 798	-	(348)	(348)	-
нефинансови предприятия	239 299	211 890	27 409	(9 177)	(1 773)	(7 404)
От които: Малки и средни предприятия	239 299	211 890	27 409	(9 177)	(1 773)	(7 404)
От които: Кредити, обезпечени с търговски имот	98 939	86 049	12 890	(1 677)	-	(1 677)
домакинства	1 277 257	1 161 616	115 641	(128 725)	(53 009)	(75 716)
От които: Кредити, обезпечени с жилищен имот	15	15	-	-	-	-
От които: Потребителски кредит	1 277 242	1 161 601	115 641	(128 725)	(53 009)	(75 716)
Дългови инструменти отчитани по амортизируема стойност	1 925 080	1 782 030	143 050	(138 299)	(55 179)	(83 120)
Дългови инструменти, отчитани по ССДВД	133 578	133 578	-	-	-	-
Задбалансови експозиции	133 997	133 845	152	-	-	-

Брутна балансова стойност на кредитите и натрупаните обезценки по икономически сектори (с изключение на физически лица):

Кредити на нефинансови предприятия по сектор	Брутна балансова стойност	Натрупана обезценка
A. Селско, горско и рибно стопанство	4 273	(611)
B. Добивна промишленост	419	(24)
C. Преработвателна промишленост	7 791	(840)
D. Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, на газообразни горива и климатизация	53	-
E. Водоснабдяване	582	(47)
F. Строителство	11 159	(982)
G. Търговия на едро и дребно	24 441	(2 830)
H. Транспорт и складиране	8 068	(1 336)
I. Хотелиерство и ресторантьорство	20 883	(406)
J. Информация и комуникация	740	(106)
K. Финансови и застрахователни дейности	-	-
L. Операции с недвижими имоти	134 183	(1 418)
M. Професионални, научни и технически дейности	23 500	(176)
N. Административни и спомагателни дейности	1 438	(121)
O. Публична администрация и отбрана, задължително социално осигуряване	-	-
P. Образование	148	(9)
Q. Здравеопазване и социална дейност	609	(58)
R. Култура, спорт и развлечения	389	(165)
T. Други услуги	623	(48)
КРЕДИТИ И АВАНСИ	**239 299**	**(9 177)**

Промените в обезценките по предоставени кредити са както следва:

Провизии за загуби от обезценка на предоставени кредити	Баланс към 01.01.2022 г.	Промени в начислената кредитна обезценка	Намаление на коректива вследствие на отписвания	Други корекции	Баланс към 31.12.2022 г.
Фаза 1	**(27 899)**	**(9 953)**	**-**	**41**	**(37 811)**
Корпоративни клиенти	(812)	(562)	-	6	(1 368)
Физически лица	(27 087)	(9 391)	-	35	(36 443)
от които: колективно оценени	(27 749)	(10 027)	-	41	(37 735)
от които: индивидуално оценени	(150)	74	-	-	(76)
Фаза 2	**(11 444)**	**(5 935)**	**-**	**11**	**(17 368)**
Корпоративни клиенти	(711)	(92)	-	1	(802)
Физически лица	(10 733)	(5 843)	-	10	(16 566)
от които: колективно оценени	(11 293)	(6 043)	-	12	(17 324)
от които: индивидуално оценени	(151)	108	-	(1)	(44)
Фаза 3	**(62 439)**	**(77 346)**	**56 681**	**(16)**	**(83 120)**
Корпоративни клиенти	(5 734)	(2 557)	878	9	(7 404)
Физически лица	(56 705)	(74 789)	55 803	(25)	(75 716)
от които: колективно оценени	(59 564)	(77 862)	56 544	(14)	(80 896)
от които: индивидуално оценени	(2 875)	516	137	(2)	(2 224)
Общо провизии за загуби от обезценка на предоставени кредити	**(101 782)**	**(93 234)**	**56 681**	**36**	**(138 299)**

С цел ефективно управление на кредитния риск, Групата осъществява предоговаряне, преструктуриране и отписване на съществуващи рискови експозиции.

Към 31 декември 2022 г. дълговите ценни книжа се състоят от корпоративни и държавни облигации. Държавните и корпоративните инструменти са емитирани в лева, евро и в щатски долари. Дълговите ценни книжа са отчетени по справедлива стойност на базата на котирани пазарни цени към датата на отчета.

Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	**2022 г.**	**2021 г.**
Държавни дългови ценни книжа, търгувани на официален пазар		
ДЦК България	44 369	50 514
ДЦК Румъния	30 283	21 055
ДЦК Хърватия	7 923	9 013
ДЦК Черна гора	2 311	2 714
ДЦК Република Сърбия	3 436	4 244
ДЦК Турция	6 017	6 039
ДЦК САЩ	27 087	0
Общо	**121 426**	**93 579**
Други дългови ценни книжа, търгувани на официален пазар		
Финансови институции	11 399	13 652
Нефинансови институции	753	747
Общо	**12 152**	**14 399**
Капиталови ценни книжа, нетъргувани на официален пазар	92	92
Капиталови ценни книжа, търгувани на официален пазар	–	–
Общо	**92**	**92**
Общо финансови активи по справедлива стойност в ДВД	**133 670**	**108 070**

Техники за редуциране на кредитния риск

Банката използва техники, които ограничават кредитния риск. По-голямата част от експозициите към предприятия са покрити от обезпечения, като основните видове са както следва:

- парични средства в лева или валута;
- ипотеки върху недвижимо имущество;
- залози върху търговски активи, като например машини и/или оборудване;
- гаранции, издадени в полза на Банката.

Стойността на обезпеченията се определя съгласно вътрешната политика на Банката, която взема под внимание оценките и анализите, изготвени от независими оценители. Въпросните стойности се преразглеждат редовно, за да се гарантира адекватност на съответната оценка. Имайки предвид специфичността на търговската дейност, извършвана от Банката, и нарастващия портфейл от малки потребителски заеми, делът на необезпечените кредити в портфейла на Банката се увеличава. Тези заеми са основно краткосрочни с много ниски индивидуални лимити и затова предоставянето на обезпечение се счита за сложен и скъп процес. Средствата, отпуснати на други банки, също не са обезпечени.

Б) Управление на кредитния риск на ниво кредитен портфейл

Портфейлът на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД се контролира на месечна база и включва проследяване на следното:

- Класифициране и оценяване на клиенти и проекти;
- Концентрация по отрасли и държави;
- Обезценки и класификация;
- Валута (EUR, USD, RON и др.);

Банката анализира целия кредитен портфейл (рискови балансови и задбалансови активи), различните типове експозиции (в зависимост от риска, сегментацията, концентрацията, сектор на икономиката, географско разпределение и пр.).

Всички настъпили в кредитния портфейл промени се проучват и въз основа на анализа на времевите периоди се изготвят тенденции за движенията, концентрациите и риска. Отговорните Банкови администратори, отдели, комисии и комитети следват принципа за разделяне на управлението на кредитния риск (избягвайки по този начин възникването на конфликт на интереси).

Обезценката на кредитния портфейл се изчислява всеки месец, спазвайки международните стандарти за финансова отчетност и вътрешните политики, правила и процедури на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД.

Следващата таблица показва експозицията на Банката към кредитен риск към 31-ви декември 2022 г. в сравнение с експозицията към 31-ви декември 2021 г., без да се редуцира с учредените обезпечения (т.е. при най-утежнен сценарий). Балансовите експозиции са показани като нетни от обезценки балансови стойности според вида обезпечение.

Към 31-ви декември BGN `000	Заеми, предоставени на клиенти 2022	 2021
Кредити, обезпечени с ипотека	181 341	125 567
Кредити с парични обезпечения	187	40
Кредити с други обезпечения	22 542	6 169
Необезпечени кредити	1 332 683	926 788
Общо заеми, отпуснати на клиенти	**1 536 753**	**1 058 564**

Максималното излагане на кредитен риск е както следва:

Максимално излагане на кредитен риск	Към 31 декември	
BGN `000	2022 г.	2021 г.
Парични средства по сметки в централни банки	359 379	208 230
Предоставени средства на други банки	69 806	33 066
Деривативи	9 570	5 566
Предоставени заеми на предприятия	250 380	173 128
Предоставени заеми на физически лица	1 148 532	783 901
Вземания по финансов лизинг	4 192	5 140
Финансови активи по ССДВД	133 670	108 070
Други вземания	48 637	18 766
Експозициите, свързани с условни пасиви и неотменяеми ангажименти, са:		
Гаранции	302	471
Неусвоени кредитни ангажименти	133 695	103 658
Общо максимална експозиция	**2 158 163**	**1 439 996**

Гаранциите и акредитивите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Банката за извършване на изискуемо плащане в случай, че даден клиент не изпълни свое платежно задължение към някоя трета страна, носят същия риск като този, който се генерира от кредитите.

Ангажиментът за отпускане на кредит се дефинира като неусвоената част на разрешената сума по даден кредит. Банката упражнява контрол върху матуритетния период на кредитните задължения, тъй като в повечето случаи дългосрочните ангажименти носят по-голям кредитен риск в сравнение с краткосрочните. Съгласно условията на договорите за кредит, Банката разрешава усвояване на средства по отпуснати кредити след предварително известие.

Използване на АВКО

В долната таблица е показан анализа и класификацията на средствата, отпуснати на други банки към 31 декември 2022 г., като този анализ и класификация са направени на базата на кредитни рейтинги, дадени от международно призната институция. Използваните в таблицата рейтинги са на *Standard and Poor's* или техни еквиваленти:

Използване на оценки от АВКО 31 декември 2022 г.		
Рейтинг	**Финансови активи по справедлива стойност в ДВД**	**Предоставени средства на други банки**
Moody's		
A	–	23 139
Aaa	27 087	–
Baa	35 880	945
Ba	11 359	12 917
B	–	–
Fitch	–	
BBB	38 773	366
BB	467	2 103
B	6 769	38
BCRA		
BBB	–	10 652
B	–	19 646
S&P		–
A	332	–
BB	–	–
B	12 911	–
Без рейтинг	92	–
Общо	**133 670**	**69 806**

Използване на оценки от АВКО 31 декември 2021 г.		
Рейтинг	**Финансови активи по справедлива стойност в ДВД**	**Предоставени средства на други банки**
Moody's		
A	–	13 788
Aaa	0	0
Baa	71 569	4 364
Ba	13 257	–
B	12 148	34
Fitch		
BBB	–	2 999
BB	1 143	814
B	6 786	642
BCRA		
BBB	–	10 425
B	–	–
S&P		–
A	361	–
BB	–	–
B	2 714	–
Без рейтинг	92	–
Общо	**108 070**	**22 641**

В изпълнение на международните стандарти за финансова отчетност, Комитет за класификация и обезценки на финансови активи на Банката определя обезценки за финансови активи, както и за ангажименти, поети по някои задбалансови елементи, при които кредитният риск е подобен на този, който е присъщ за обичайните кредитни взаимоотношения.

Бъдещите парични потоци за дадена група от колективно обезценявани финансови активи се определят на базата на парични потоци, свързани с активите на Банката и с историческите данни за загуби, генерирани от активи с характеристики на кредитния риск, подобни на тези на Банката. Оценката на загубите, основана на исторически данни, се коригира според настоящите обстоятелства така, че да отразява влиянието на преобладаващите в момента условия, които не са оказали въздействие в периода, в който е била направена оценката на загубата. Въпросната корекция се извършва също така и с цел елиминиране на ефекта от минали обстоятелства, които вече не съществуват.

а) Рискът от обезпечаване с ценни книжа се явява подкатегория на кредитния риск и се състои от финансов инструмент, чрез който се осигурява секюритизация за постигането на ликвидност. Тъй като Банката не извършва транзакции по обезпечаване с ценни книжа, този риск не се счита за основен.

б) Държавен риск – това е рискът, пред който са изправени международните контрагенти в случай на икономически, социални и политически събития, случващи се в страната на

длъжника. Има и подкатегория, при която рискът бива прехвърлен, ако задълженията на длъжника не са деноминирани в местна валута.

Свободни от тежести активи

Към 31 декември 2022 г., Групата е заложила като обезпечение предоставени депозити в чужди и местни банки срещу сключените деривативи (валутни суапове), представляващи сделки за икономически хедж на открития валутен риск. Групата не може да се разпорежда с предоставените като обезпечение депозити преди изтичане на срока на договора за икономически хедж. Другите заложени активи представляват гаранционен депозит в полза на Мастеркард и Виза.

В. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риск от регистриране на загуба в резултат на неспособността на Банката да осигури достатъчно ликвидни средства за погасяване на свои падежирали задължения, при което тя е принудена да продаде по-слабо ликвидни активи под справедливата им стойност. Последствията от този риск биха могли да доведат до невъзможност за извършване на плащания към вложителите и други кредитори.

Управлението на ликвидния риск в Банката следва следните цели:

- Осигуряване на достатъчна ликвидност за погасяване на всички задължения на Банката;
- Оптимизация на баланса на ликвидния резерв;
- Избягване на ситуации, при които Банката би била принудена да набави ликвидност при цени, значително по-неблагоприятни от пазарните.

Управителният съвет на Банката е определил Комитета за управление на активите и пасивите, който се явява основното отговорно звено, със задачата да предоставя съвети по стратегията за управление на ликвидността. Оперативното управление на Банковите активи, както и изпълнението на решенията, приети от Комитета за управление на активите и пасивите, са възложени на ръководителя на отдел „Трежъри и Финансови пазари“, който контролира и управлява ликвидния риск по следния начин:

- Набелязва мерките и определя пълномощията за осигуряване на ликвидност;
- Разграничава организационно проследяването на структурната ликвидност от нейното управление;
- Отчита всеки месец индикаторите за ликвидност пред Комитета за управление на активите и пасивите;
- Контролира точността и интегритета на ежедневните данни, използвани при наблюдението на експозиции (сравнява текущите данни с данни от изминали периоди и извършва друг вид логически и независими надзорни дейности);
- Гарантира спазване на нормативните изисквания, касаещи ликвидността;
- Осигурява ликвидни резерви на подходящо ниво;
- Въвежда вътрешни ръководства и насоки за структуриране на балансовия отчет на Банката;

- Редовно преразглежда и, ако е необходимо, привежда документите в съответствие с инструкциите за управление на ликвидния риск в Банката;
- Индикаторите за структурна ликвидност са обект на систематично докладване пред Управителния и Надзорен съвет на Банката.

За случаи на извънредни обстоятелства „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД е разработила План за възстановяване, който играе ролята на ръководство и график за идентифицирането на проблеми, търсенето на решения, провеждането на действия при спешни ситуации и създаването на система за управление на ликвидността в Банката, като по този начин се защитават търговските интереси както на клиентите, така и на акционерите. В него са дефинирани основните предпоставки за неговото активиране, компетенциите и отговорностите на Управителния съвет, целевата група за наблюдение на ликвидната позиция на Банката и съответните организационни звена на институцията. Планът изрично посочва причините, поради които може да бъде задействан, т.е. търговски условия, които не могат да бъдат счетени за нормални според различни критерии. Промени в извършваните от Банката транзакции и в нейната ликвидна позиция могат да настъпят в резултат както на вътрешни, така и на външни фактори. Планът за възстановяване, прилаган в спешни случаи, определя също така и методите за управление на ликвидността при извънредни обстоятелства. Тези методи трябва да следват принципите за управление на ликвидния риск в нормална среда, резултатите от стрес тестовете за управление на ликвидността на Банката при ситуации на напрежение, както и системата за отчитане и комуникиране с вътрешни и външни публични регулаторни органи.

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД разполага с добре диверсифициран клиентски портфейл, чийто значим ръст се дължи на прилаганата от Банката стратегия, насочена към засилено кредитиране на физически лица. Новопривлеченият ресурс е с ниска цена и затова печалбата остава стабилна. За ликвидността е много важно тя да бъде поддържана на устойчиви нива. Въпреки разширяването на дейността на Банката и рязкото покачване на извършваното от нея кредитиране, през годините тя винаги е успявала да запази висока степен на ликвидност

Основен индикатор на сега действащата политика за измерване и управление на ликвидността е коефициентът на покритие на нуждите от ликвидност (LCR). Към края на 2022 г. този показател е 558 % (376 % през 2021 г.),и говори за наличието на стабилен паричен поток.

Следващата таблица представя анализ на активите и пасивите на Групата по падежна структура към датата на баланса, въз основа на остатъчния срок до настъпване на договорените дати на падеж. Предоставените заеми на клиенти с остатъчен падеж над пет години са посочени в колоната „неопределен падеж".

Матуритетна структура на активите и пасивите Към 31 декември 2022 г.	на виждане / до 1 месец	от 1 до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 5 години	Над 5 години	Неопределени	Общо
Активи							
Парични средства в каса и по сметки в централни банки	359 379						359 379
Предоставени средства на други банки	25 369	384	2 091	41 962	–	–	69 806
Деривативи	–	–	–	9 570	–	–	9 570
Ценни книжа по ССПЗ	–	–	–	–	–	–	–
Финансови активи по ССДВД	–	13 666	17 212	99 119	3 581	92	133 670
Предоставени заеми на клиенти	167 518	82 866	292 788	842 844	12 896	–	1 398 912
Финансов лизинг	483	14	2 092	1 603	–	–	4 192
Други активи	44 392	4 034	1 304	933	–	–	50 663
Текущи данъчни активи	–	–	1 203	–	–		1 203
Нематериални активи	–	–	–	–	–	27 422	27 422
Имоти и оборудване	–	–	–	–	–	28 403	28 403
Отсрочени данъчни активи	–	–	–	3 236	–	–	3 236
Придобити обезпечения	–	–	–	–	–	8 697	8 697
Общо активи	**597 141**	**100 964**	**316 690**	**999 267**	**16 477**	**64 614**	**2 095 153**
Пасиви							
Привлечени средства от банки	–	–	–	–	–	–	–
Текущи данъчни пасиви	–	–	–	1 348	–	–	1 348
Деривативи	143	1 475	9 704	0	–	–	11 322
Привлечени средства от клиенти	374 103	237 352	656 978	289 090	–	–	1 557 523
Други пасиви	55 021	33 880	1 513	5 163	11	–	95 588
Лизингови задължения	333	767	3 122	6 915	–	–	11 137
Подчинен дълг	–	–	475	40 528	19 558	–	60 561
Общо пасиви	**429 600**	**273 474**	**671 792**	**343 044**	**19 569**	–	**1 737 479**
Нетна разлика в ликвидността	167 541	-172 510	-355 102	656 223	-3 092	64 614	357 674
Кумулативни парични потоци	**167 541**	**-4 969**	**-360 071**	**296 152**	**293 060**	**357 674**	

Матуритетна структура на активите и пасивите Към 31 декември 2021 г.	на виждане / до 1 месец	от 1 до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 5 години	Над 5 години	Неопределени	Общо
Активи							
Парични средства в каса и по сметки в централни банки	208 230	–	–	–	–	–	208 230
Предоставени средства на други банки	22 241	1 956	–	–	8 869	–	33 066
Деривативи	70	54	5 311	70	61	–	5 566
Финансови активи, отчитани през печалбата и загубата	–	–	–	–	–	–	-
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в	–	867	1 260	71 152	34 699	92	108 070
Предоставени заеми на клиенти	133 790	58 787	230 118	533 485	849	–	957 029
Финансов лизинг	-	2 341	750	2 010	39	–	5 140
Други активи	18 513	503	939	352	–	–	20 307
Текущи данъчни активи	219	–	–	–	–	–	219
Нематериални активи	–	–	–	–	–	16 672	16 672
Имоти, машини и съоръжения	–	–	–	–	–	23 574	23 574
Отсрочени данъчни активи	–	–	990	–	–	-	990
Придобити активи от обезпечения	–	–	–	–	–	8 887	8 887
Общо активи	**383 063**	**64 508**	**239 368**	**607 069**	**44 517**	**49 225**	**1 387 750**
Пасиви							
Привлечени средства от банки	13 042	–	–	–	–	-	13 042
Текущи данъчни пасиви	–	–	3885	–	–	-	3 885
Деривативи	821	138	5 091	–	–	-	6 050
Привлечени средства от клиенти	235 641	109 797	435 216	175 060	–	-	955 714
Други пасиви	27 174	28 579	6 887	5	–	-	62 645
Лизингови задължения	–	440	1 283	7699	–	-	9 422
Подчинен дълг	–	–	–	–	19829	-	19 829
Общо пасиви	**276 678**	**138 954**	**452 362**	**182 764**	**19 829**	-	**1 070 587**
Нетна разлика в ликвидността	106 385	(74 446)	(212 994)	424 305	24 688	49 225	317 163
Кумулативни парични потоци	**106 385**	**31 939**	**(181 055)**	**243 250**	**267 938**	**317 163**	

Банката се стреми да поддържа положителен баланс по отношение на своите активи и пасиви. Следва да бъде обърнато внимание на факта, че повечето от пасивите, представляващи срочни депозити на физически и юридически лицсе подновят на падежда и остават стабилен ресурс за финансиране на Банката.

Установеният от „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД бизнес модел се характеризира основно с финансиране от депозити на дребно, които са едни от най-надеждните източници на финансиране, имайки предвид съществуването на гаранционни планове за спестяванията на клиентите.

Привлечени средства от клиенти

	2022 г.	2021 г.
Корпоративни клиенти		
- текущи/разплащателни сметки	129 902	56 066
- срочни депозити	52 148	45 690
Физически лица		
- текущи/разплащателни сметки	130 063	96 190
- срочни депозити	1 245 410	757 768
Общо привлечени средства от клиенти	**1 557 523**	**955 714**

С. Пазарен риск

Способ за ограничаването на пазарните рискове в Банката представляват приетите инвестиционни лимити, които засягат всички елементи на пазарния, държавния и риск от контрагенти. Инвестиционните лимити се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите.

Управлението на валутния риск цели да ограничи произтичащите от него загуби за Банката до ниво, което би било приемливо за „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД.

Управлението на валутния риск в „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД е предмет на вътрешната политика за този вид риск, която е изготвена и се актуализира от отдел „Управление на риска в предприятието" и от отдел „Трежъри и Финансови пазари". Политиката за управление на валутния риск включва следните елементи:

- Дефиниране на понятието „валутна обмяна" (позиция на валутните пазари);
- Надзорни инструменти;
- Пълномощия и отговорности;
- Отчитане;
- Организационно разграничаване на наблюдението на валутния риск от неговото управление;
- Постоянна проверка за достигане на лимитите и докладване на всяко едно тяхно превишаване на компетентните служители и на Комитета за управление на активите и пасивите на Банката;
- Докладване на експозициите пред Комитета за управление на активите и пасивите на Банката;
- Упражняване на надзор върху изготвянето на точни и разбираеми данни, както и извършване на последваща проверка на съществените промени, настъпили в отделните позиции;
- Подготовка на сценарии за стрес тестове.

Използвайки стандартен подход, Банката изчислява задължителния регулаторен капитал за валутен риск съгласно Регламент на Европейския парламент и на Съвета на Европа № 575/13.

По отношение на дериватните инструменти и договори експозицията на Банката се наблюдава като част от управлението на пазарния риск. Банката използва валутни и лихвени суапове за да хеджира колебанията във валутните курсове и лихвените нива.

Одобрени са VaR лимити за различни двойки валути и срочност един ден, една седмица, един месец и една година.

Кредитният риск от контрагента се управлява чрез:

1. оценка на нивото на потенциален контрагентен риск, т.е. на потенциалния риск от създаване на рискова експозиция към банки и небанкови финансови институции формирана от необезпечени вземания;
2. определяне размера на допустимата рискова експозиция към всяка банка и небанкова финансова институция контрагент формирана от необезпечени вземания чрез фиксиране на конкретни лимити;
3. осъществяване на контрол върху контрагентния риск към банки и небанкови финансови институции.
4. преразглеждане най-малко веднъж годишно инвестиционните лимити към контрагенти

D. Лихвен риск

Банката е изложена на лихвен риск, дължащ се на промените/колебанията в пазарните лихвени нива за всички видове финансови инструменти, които са пряко засегнати от измененията в лихвените проценти.

Промените в лихвените проценти могат да имат сериозни последствия върху нетния лихвен приход (лихвения марж) и/или върху стойността на собствения капитал.

Банката поема рискове, свързани с въздействието на променливите пазарни лихвени нива, както по отношение на своите финансови активи, така и по отношение на паричните потоци. В резултат на тези промени лихвените маржове могат да се повишат, но в случай на икономически спад те могат и да се понижат и да доведат до реализирането на загуби.

Политиката за управление на лихвения риск се състои от следните елементи:

- Процедури за измерване и управление на лихвения риск;
- Организация и мониторинг;
- Пълномощия и задължения;
- Контролни механизми

Измерването на лихвения риск по отношение на дълговите ценни книги се осъществява от отдел „Управление на риска на предприятието" посредством прилагането на следния количествен метод:

- „Дюрация" – основна мярка за чуствителността на един инструмент към изменение в изискуемата доходност до падеж. Институцията използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва чрез следната формула:

Модифицирана Дюрация = (Маколи Дюрация)/(1 + У/n), където:

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:
Маколи Дюрация = Σ[(Сегашна Стойност на Паричен Поток)i x (Време до Настъпване на Паричен Поток)i] /Цена на Облигация
У – доходност до падеж
n – брой лихвени плащания на година

Банката е приела инвестиционни лимти, които също са способ за ограничаването на лихвения риск.

Лихвен риск в банковия портфейл

Като част от лихвения риск в нетърговския (банковия) портфейл Банката прилага два подхода:
- Нетен лихвен доход
- Икономическа стойност на собствения капитал

Мярката за пазарен риск, използвана за нетърговския портфейл, е оценката на чувствителността на нетния лихвен доход (НЛД). Този метод се основава на прогнозата за приходите от лихви и лихвените разходи, произтичащи от експозиции, възникнали от страна на активите, пасивите и задбалансовата страна (взети са предвид всички начислени лихви и, ако е приложимо, други разходи, такси и комисионни). Проекцията се прави, като се приема постоянна (статичен баланс) структура на баланса. Това е метод, който отчита задбалансовите позиции, при които общият размер и състав се поддържат чрез размяна на падежи и реплицируеми парични потоци за нови парични средства, които имат идентични характеристики по отношение на сумата, периода на преоценка и компонентите на спред, като падежиращите експозиции се заменят с транзакции със същите характеристики (вид, продължителност, преоценка).

НЛД е най-важната част от приходите и разходите, тъй като илюстрира способността на банката да генерира стабилни резултати.

ΔНЛД се използва за измерване на промяната в доходите на Банката. Промяната в доходите, според Насоките на ЕБО, трябва да бъде разликата между очакваните приходи при базов сценарий и очакваните приходи при алтернативни, по-неблагоприятни сценарии на шок или стрес.

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД прилага изискванията и предположенията в съответствие с ПНПО насоки за банки от категория 3.

В съответствие с насоките на ЕБО (EBA/GL/2018/02) относно управлението на лихвения риск в банковия портфейл, институциите следва да управляват и смекчават рисковете, произтичащи от техните експозиции към ЛРБП, които засягат както доходите им, така и икономическата им стойност. Мерките за икономическа стойност (ИСК) в ЛРБП имат за цел да оценят промените в нетната настояща стойност на чувствителните към лихвените проценти инструменти през остатъчния им живот на експозиция, които са резултат от движението на лихвените проценти. Измерванията на ИСК отразяват промените в стойността през оставащия живот на чувствителните към лихвените проценти инструменти, т.е. докато всички позиции изтекат.

Банката прилага изискванията на ЕБО по отношение на теста на твърде отклоняващи се елементи. Измерването се основава на дисконтирани парични потоци, които се извършват при набор от различни лихвени сценарии на шок. Банката използва стандартни шокови сценарии за целите на измерване на ΔИСК. Това е в съответствие с указанията на ЕБО за институции от категория 3 съгласно насоките относно ПНПО. За намаляване на този риск банката е сключила няколко сделки за лихвени суапи. Общият размер на необходимия капитал е в размер на 6 057 хил. лв.

E. Валутен риск

Банката не заделя капитал по първи стълб, тъй като общият размер на несъчетаните позиции е под 2% от общия собствения капитал.

Като част от рамката по ВААК, Банката определя степента на валутен риск, използвайки VaR (стойност под риск) модела въз основа на хипотетичните открити валутни позиции и влиянието на промените на валутния курс върху финансовия резултат на Банката.

За измерване на валутния риск се използва параметричен методът за изчисляване, като се приеме нормално разпределение с 1-дневен, 1 седмица (5 работни дни), 1 месец (20 работни дни), 1 година (250 работни дни) период на държане. Използваната в модела корелационната-ковариационна матрица се изчислява с помощта на исторически наблюдения за една година (като се приема, че годината има 250 работни с дни) за всяка валута и прилагане на EWMA (Експоненциално претеглена движеща се средна) с ламбда 0.94. Получения резлултат (моделът) се тества исторически за 1 година.

F. Операционен риск

"ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД напълно приема принципи, свързани с управлението на операционния риск в съответствие с Регламент 575/2013 и Директива 2006/48/ ЕО, а именно ясна организационна структура с добре дефинирана, прозрачна и последователна йерархия на отговорностите, ефективни процеси за идентифициране, управление, мониторинг и докладване на операционните рискове, на които е или може да бъде изложена. Банката прилага адекватни механизми за вътрешен контрол, включително надеждни административни и счетоводни процедури. Служители, процеси, системи и външни фактори

са в основата на операционните рискове. Управлението на операционния риск е насочено към предотвратяване или намаляване възникването на операционни събития.

Политиката за управление на операционния риск на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД е основният документ, който регулира начина на работа с този вид риск. Управлението на операционния риск е важна част от дейността на Банката, тъй като й дава възможност да поддържа добра репутация и дългосрочно съществуване.

През 2022 г. Банката продължава процеса за подобряване вътрешната система за управление на операционния риск.

С цел да се осигури по-качествено изпълнение на идентификация, оценка и намаляване на операционния риск, „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД прилага следните методи:

- Провеждане на регулярни обучения на ръководители на отдели, които участват в управлението на операционния риск (задължителна и унифицирана квалификационна програма);
- Запознаване на ръководителите на отдели със основните принципи на операционния риск (проведено е обучение и са предоставени обучителни материали);
- В процеса по идентифициране и оценяване на операционния риск участват всички ръководители на отдели;
- Изготвяне на сравнителен анализ на база исторически данни;
- Изготвяне на регулярни отчети по отношение на операционния риск и представянето им органите за управление на Банката;
- Одитиране на процеса по управление на операционния риск като част от регулярните одитни проверки;
- Постоянно прилагане на процеса по управление на операционния риск;
- Поддържане на вътрешнта електронна платформа за отчитане възникналите и идентифицираните операционни събития.

Като част от техниките за намаляване на риска и в съответствие с член 323 от Регламент (ЕС) №575/2013 Банката е сключила застраховка, която покрива: типичните рискове от систематични и човешки грешки и действия, неволни действия на всички служители; умишлени действия от странна на служители; хардуер, софтуер и комуникационни проблеми; проблеми при пренос на данни; злонамерени външни действия; имуществена застраховка и т.н.

По отношение на операционния риск при отчитане на капитала Банката използва Алтернативен стандартизиран подход за изчисляване на минимално изискуем капитал за регулаторни цели по Първи стълб, който осреднява нетния лихвен приход по бизнес линии за последните три одитирани, годишни, счетоводни периода. За отделните бизнес линии се прилагат различни коефициенти. Като част от рамката по ВААК се заделя капитал, ако надвишава капиталовите изисквания отчетени по Първи стълб.

В хил. лева

БАНКОВИ ДЕЙНОСТИ	СЪОТВЕТЕН ИНДИКАТОР			КРЕДИТИ И АВАНСИ (ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИЯ СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД)			КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ	Общ размер на експозицията към операционен риск
	2019	2020	2021	2019	2020	2021		
1. БАНКОВИ ДЕЙНОСТИ, ЗА КОИТО СЕ ПРИЛАГА ПОДХОДА НА БАЗИСНИЯ ИНДИКАТОР							**4 495**	**56 188**
2. БАНКОВИ ДЕЙНОСТИ, ЗА КОИТО СЕ ПРИЛАГА СТАНДАРТИЗИРАН /АЛТЕРНАТИВЕН СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД								
ПРИЛАГАНЕ НА СТАНДАРТИЗИРАНИЯ ПОДХОД:								
КОРПОРАТИВНО ФИНАНСИРАНЕ	-	-	-					
ТЪРГУВАНЕ И ПРОДАЖБИ	(991)	(28)	761					
БРОКЕРСТВО НА ДРЕБНО	48	40	44					
ТЪРГОВСКО БАНКИРАНЕ	-	-	-					
БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО	-	-	-					
ПЛАЩАНИЯ И СЕТЪЛМЕНТ	(909)	(791)	(934)					
АГЕНТСКИ УСЛУГИ	-	-	-					
УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИ	-	-	-					
ПРИЛАГАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИЯ СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД:								
ТЪРГОВСКО БАНКИРАНЕ	7 411	5 800	4 660	211 745	165 701	133 145		
БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО	25 146	28 092	36 809	718 468	802 623	1 051 680		
БАНКОВИ ДЕЙНОСТИ, ЗА КОИТО СЕ ПРИЛАГАТ УСЪВЪРШЕНСТВАНИ ПОДХОДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ								

G. Репутационен риск

Основната цел на Банката е да запази доверието на клиентите, на местните и чуждестранни бизнес партньори чрез създаване на отношения, основани на доверие, сигурност и взаимно уважение. Ето защо, фокусирането върху клиентите представлява основна ценност за служителите на Банката.

Една от основните дейности, оказваща влияние върху репутацията на Банката, е представянето на организацията пред външния свят, отговорност за което носят Управителния съвет и служителите на институцията.

За репутационния риск не се изчисляват капиталови изисквания.

H. Стратегически риск

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД изготвя своята стратегия, следвайки консервативен подход, в който стратегическият риск играе ролята на ключов компонент за постигането дългосрочен бизнес успех. Изготвянето на дългосрочна стратегия е предварително фокусирано върху конкурентните предимства на Банката, като например отправянето на цялостни и първокласни оферти към клиентите и високото ниво на експертност на служителите.

Банката упражнява редовен мониторинг върху сделките и постигането на планираните цели. Проследяването на пазарните колебания и регулаторните условия е част от този процес.

В рамките на бюджетното планиране, стратегическият риск се оценява най-малко веднъж годишно, при което ръководството на Банката:

- издава указания за изготвянето на плана/бюджета;

- приема плана/бюджета;
- следи за прилагането на плана и изпраща доклади до Надзорния съвет;
- предлага мерки, ако се налага.

Според действащото законодателство стратегическият риск не се включва в изчисляването на задължителния регулаторен капитал.

I. ESG рискове

По отношение на рисковете от екологичен, социален и управленски характер (ESG) ръководството на банката работи активно още от 2019 г., когато бяха внедрени безхартиени процеси (включване на търговец, заявки на клиенти за пълно изплащане на кредита, прекратяване на застрахователен договор и др.) или частично (сметка управление на запори, заявки на клиенти, издаване на сертификати и др.).

През 2022 г. един от фокусите на екипа за управление на риска беше разработването на политиката за управление на риска ESG. Политиката е приета от Управителния и Надзорния съвет на 16.12.2022 г.

Политиката е разработена в съответствие с РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/852 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088, РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/2088 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването, свързано с устойчивостта, в сектора на финансовите услуги и насоките на ЕБО в тази област.

ESG декларация

Групата ТИ БИ АЙ БанкГрупата „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД се фокусира върху иновациите, подкрепата на новите технологии и социалната отговорност и винаги се е стремяла да окаже положително въздействие върху икономиката, обществото и околната среда. Осигуряването на дългосрочна устойчивост на бизнеса на Групата е важна стратегическа цел.

Нашата ESG визия: Да бъдем доверен доставчик на финансови услуги по избор за нашите клиенти, като по този начин създаваме устойчива стойност за нашите заинтересовани страни.

Нашата ESG мисия:
• Предоставяне на продукти и услуги, които създават стойност за клиентите.
• Обединяване на всички наши възможности за безпроблемно посрещане на нуждите на клиентите.
• Водене на нашия бизнес в рамките на добре дефинирани нива на толерантност към риска.

Нашата ESG философия: Да приемем устойчиви бизнес практики, които гарантират дългосрочния успех на организацията и имат положително въздействие върху околната среда и обществото. Групата се стреми да насърчава дългосрочен устойчив растеж на икономиката чрез бизнес инициативи и отговорно корпоративно поведение.

Резюме на ESG рамката на риска Групата ТИ БИ АЙ Банк

Банката е определила секторите и местонахожденията с по-ниски ESG рискове, съгласно вътрешните правила и е идентифицирала области с рискове и несигурност за устойчивостта въз основа на възможността им да оказват съществено въздействие върху дейностите на Групата.

ESG рисковете са част от общите рискове, пред които е изправена Групата ТИ БИ АЙ Банк. Налице е цялостна рамка за управление на рисковете, чиято цел е да гарантира, че ключовите рискове са ефективно идентифицирани, наблюдавани, докладвани и управлявани в целия бизнес.

В основата на ESG рамката за управление на риска на Групата ТИ БИ АЙ Банк стои декларацията за оценка на риска, която има за цел да предпази от поемане на твърде голям или твърде малък риск, тъй като това може да доведе до неизпълнение на стратегическите приоритети на Групата. Декларацията очертава видовете и нивата на риск, на който е подложена Групата ТИ БИ АЙ Банк, и мерките за смекчаване/контрол. Във връзка с рисковете за устойчивостта, Групата ТИ БИ АЙ Банк не би поела риска от сериозно нарушение на здравето и безопасността или нарушение на приложимите закони и морални правила. Всеки ESG риск, оценен като „висок", е извън толерантността към риска и следователно се счита за неприемлив. В случай на идентифициране на риск като „висок", ще бъдат предприети незабавни смекчаващи действия за намаляването му.

Таблица с активите на банката към 31ви Декември 2022, в съответствие с чл.8 от Регламент (ЕС) 2020/852 за за таксономията във връзка с отчитането на допустимите икономически дейности и активи и Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178, след анализ на икономическите сектори според екологичните цели за смекчаване на изменението на климата и тези за адаптиране към климатичните промени, е представена по-долу, като е базирана на обявения основен предмет на дейност на предприятията-клиенти.

1 Assets for the calculation of GAR

	Tsds BGN	Total gross carrying amount	Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					TOTAL (CCM + CCA)				
			Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				
				Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			
					Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which adaptation	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional/adaptation	Of which enabling
1	**GAR - Covered assets in both numerator and denominator**	**1 606 399**	**195 772**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 162**	**0**	**0**	**0**	**0**	**196 934**	**0**	**0**	**0**	**0**
2	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	1 597 702	190 431	0	0	0	0	1 162	0	0	0	0	191 593	0	0	0	0
3	**Financial corporations**	**100 523**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4	*Credit institutions*	44 436	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Loans and advances	44 436	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Debt securities	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
7	Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
8	*Other financial corporations*	56 087	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	of which investment firms	11 067	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Debt securities	11 067	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
12	Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
13	of which management companies	44 604	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Loans and advances	44 175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Debt securities	429	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
16	Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
17	of which insurance undertakings	416	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Loans and advances	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Debt securities	324	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
20	Equity instruments	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0
21	**Non-financial corporations**	**219 922**	**146 907**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 162**	**0**	**0**	**0**	**0**	**148 069**	**0**	**0**	**0**	**0**
26	*SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations*	219 922	146 907	0	0	0	0	1 162	0	0	0	0	148 069	0	0	0	0
27	Loans and advances	219 830	146 907	0	0	0	0	1 162	0	0	0	0	148 069	0	0	0	0
28	of which loans collateralised by commercial immovable property	50 198	43 207	0	0	0	0						43 207	0	0	0	0
29	of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0						0	0	0	0	0
30	Debt securities	0	0	0			0	0	0		0	0	0	0		0	0
31	Equity instruments	92	0	0			0	0	0		0	0	0	0		0	0
32	*Non-EU country counterparties not subject to NFRD disclosure obligations*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	**Households**	**1 277 257**	**43 524**	**0**	**0**	**0**	**0**						**43 524**	**0**	**0**	**0**	**0**
37	of which loans collateralised by residential immovable property	0	0	0	0	0	0						0	0	0	0	0
38	of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0						0	0	0	0	0
39	of which motor vehicle loans	43 524	43 524	0	0	0	0						43 524	0	0	0	0
40	**Local governments - House financing**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**						**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
41	Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	8 697	5 341	0		0	0						5 341	0		0	0
42	**Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)**	**34 940**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**						**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
43	Trading book	0															
44	Derivatives	9 570															
45	On demand interbank loans	25 370															
46	**Other assets not covered for GAR calculation**	**435 629**															
47	Sovereigns	121 758															
48	Central banks exposure	313 871															
49	**Total assets**	**2 076 968**	**195 772**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 162**	**0**	**0**	**0**	**0**	**196 934**	**0**	**0**	**0**	**0**
Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations																	
50	Financial guarantees	216	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0
51	Assets under management	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Of which debt securities (NFRD obliged corporates)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	Of which equity instruments (NFRD obliged corporates)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

J. Риск, свързан със спазването на изискванията

Съгласно националните, европейските и международни закони, по които България е страна, отделът, отговарящ за спазването на изискванията, организира всички дейности на Банката в следните области:

- Създаване на вътрешни правила и процедури;
- Предотвратяване изпирането на пари;
- Етични норми и измами;
- Жалби от клиенти

По този начин ръководството на Банката, структурните звена в главния офис и клоновата мрежа получават информация и напътствия за това как трябва да работят с клиентите.

Отделът, отговарящ за спазването на изискванията, изпълнява функциите на специализирана служба за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма и работи в сътрудничество с всички търговски звена и офиси на „ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД. Този отдел наблюдава също така адекватността на вътрешната регулаторна рамка по отношение на нейната изчерпателност, актуалност и уместност и издава препоръки за извършване на съответни изменения след настъпване на промяна в законите.

Управителният съвет на Банката счита, че механизмите и системите за управление на риска са адекватни по отношение на профила и стратегията на Банката.

V. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА. КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ

Целта на управлението на риска в Банката е да се осигури оптимален обем, структура и източници на капитал, така че да се гарантира:

- спазване на капиталовите изисквания, наложени от страна на регулаторните органи на банковия пазар, в който оперира Банката;
- възможността Банката да продължи своята дейност като действащо предприятие, осигуряващо на своите акционери възвръщаемост на техните инвестиции;
- поддържането на стабилна капиталова база, служеща като основа за развитието на Банката.

1. Управление на капитала. Капиталова адекватност

Коефициентът на капиталова адекватност (съотношението между рисково претеглените активи и капитала) е основен критерий за установяване на това дали размерът на капитала на Банката и на групата е достатъчен. Банката определя достатъчния размер на капитала, който е необходим, за да бъдат покрити поетите от нея рискове, въз основа на два подхода:

Структурата на капиталовото изискване отразява бизнес профила на институцията. Минималното предписано съотношение за банки и банкови групи, съгласно Директива на ЕО и Регламент № 575/2013 на Европейския парламент и съвет от д.д. 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания към кредитните институции и инвестиционните брокери, заедно с неговите допълващи капиталови буфери, предписани от БНБ, е 13,32 %, на база 8 % изискване за капиталова адекватност, 0,75 % е допълнително капиталово изискване за кредитен риск и риск от кредитни концентрации (P2R), 2,5 % е предпазен капиталов буфер, буфер за системен риск от 3 % за експозициите в България (1,39% спрямо целия размер на РПА) и антицикличен капиталов буфер за експозиции в България от 1% . От октомври 2022 г. Националната Банка на Румъния въведе антицикличен буфер за експозиции в Румъния в размер на 0,5%. Специфичният за банката е антицикличен буфер е 0,68%.

Вътрешен бизнес подход - това е методология за идентифициране и измерване на рисковете и за изчисляване на капиталовите изисквания, която е изготвена от Банката в съответствие с нейното възприятие за това кое най-добре би отговаряло на нуждите на управлението. Самата банка задава съответното задължително ниво на капитала, необходим за покриването на тези рискове.

В долната таблица са структурирани собствения капитал на Банката и показателите към 31 декември на съответната отчетна година.

Година (`000 BGN)	2022	2021
Капитал от първи ред:		
Акционерен капитал	81 600	81 600
Резерви и натрупана печалба/(загуба) от минали	239 181	120 172
Намаления:		
Нематериални активи	(20 993)	(11 488)
Други корекции на капитала от първи ред	(19 320)	(9 636)
Общ капитал от първи ред	**280 468**	**180 648**
Общ капитал от втори ред	**19 558**	**17 111**
Общо рисково претеглени активи	1 248 460	855 560
Обща капиталова адекватност	**24.03%**	**23.11%**

Към 31.12.2022 г. Банката отговаря на нормативните капиталови изисквания по следния начин:

Капиталови изисквания за кредитен риск, контрагентски риск, риск от разпускане и сетълмент риск при свободни доставки - рисково претеглени активи (в хил. лв.)	2022
Централни правителства и централни банки	11 764
Многостранни банки за развитие	166
Институции	42 136
Предприятия	68 474
Експозиции на дребно	856 920
Експозиции, обезпечени с недвижими имоти	52 428
Просрочени експозиции (експозиции в неизпълнение)	61 661
Капиталови инструменти	-
Други позиции	98 723
Обща сума на капиталовите изисквания за кредитен риск, контрагентски риск, риск от разпускане и сетълмент риск при свободни доставки	1 192 272
Обща сума на капиталовите изисквания за позиционен, валутен и продуктов риск	-
Обща сума на капиталовите изисквания за операционен риск	56 188
Обща сума на капиталовите изисквания	1 248 460
Излишък(+)/Дефицит (-) на собствения капитал	200 149
Общ коефициент на капиталова адекватност (%)	24.03%
Коефициент на капитала от първи ред (%)	22.47%

2. Процес на управление на капитала

Отдел „Управление на риска на предприятието" и отдел „Финансов контрол и планиране" (с оглед на вторичната инспекция на различните звена), изготвят редовни отчети, анализи и стрес тестове, нужни за изчисляването на капиталовата адекватност на Банката, които се докладват на ръководството и на отговорните комитети и комисии, като например Комитета за управление на активите и пасивите.

Дейностите, свързани с управлението на нуждата от капитал, включват също така и изготвяне на краткосрочни, тримесечни прогнози и стрес-тестове за коефициента на капиталова адекватност на Банката.

Ръководството на Банката отчита редовно (на тримесечна база) пред Надзорния съвет спазването на изискванията, наложени от българските регулаторни органи.

3. Икономически (вътрешен) капитал

Икономическият (вътрешен) капитал е размерът на капитала, от който Банката се нуждае, за да преживее всички рискове, които поема. По същество това е начин за измерване на риска. Икономическият капитал не трябва да се бърка с регулаторния капитал (известен също като капиталово изискване).

Икономическият капитал е мярка за риска по отношение на капитала. По-конкретно, това е размерът на капитала, от който банката се нуждае, за да гарантира, че остава платежоспособна предвид рисковия й профил.

Икономическият капитал се изчислява от отдел "Управление на риска на предприятието", като се използват вътрешни допускания, съгласувани с риск мениджърите и вътрешните модели. Полученото число е също така размерът на капитала, който Банката трябва да има, за да поеме всички рискове, на които е изложена.

Вътрешният анализ на адекватността на капитала, част от Втори стълб съгласно Базелската рамка, представлява собствената оценка на банката за капитала, необходим за управление на бизнеса. Този капитал се различава от минималното изискване за регулаторен капитал, тъй като Банката включва рискове, които формално не са обект на минималния регулаторен капитал (риск от концентрация, риск от лихвен процент в банковия портфейл, риск, произтичащ от обезценяване на активи).

Икономическият капитал в групата се изразява като капитал, необходим срещу неочаквани бъдещи загуби при избрано ниво на доверителност за определен времеви хоризонт. Това е мярка за риск и свързва капитала с всеки специфичен риск за банката, независимо от наличието на активи. Икономическият капитал е ориентирана към бъдещето мярка за капиталова адекватност, базирана на вероятностна оценка на потенциални бъдещи загуби. Разработването и внедряването на добре функциониращ модел на икономически капитал може да направи ръководството на Банката по-добре подготвено за предвиждане на потенциални проблеми и по този начин някои от основните параметри се изчисляват на тримесечна база и се представят на КУАП и УС (лихвен риск в банковия портфейл). Стойността на икономическия капитал се взема предвид при вземане на решения и управлението на риска.

Използването на икономическата стойност на капитала може да допринесе за по-всеобхватна система за ценообразуване, която покрива очаквани и неочаквани загуби, да подпомогне оценката на адекватността на капитала по отношение на цялостния рисков профил на банката, да разработи коригирани с риска мерки за ефективност, които осигуряват по-добра оценка на възвръщаемостта и променливостта на възвръщаемостта и подобряване на усилията за управление на риска.

Създаването на осведоменост за потенциалните слабости в стратегията, рамките и процесите за управление на риска, както и в методите за смекчаване на риска, може да помогне при одобрението и прилагането на мерки, които могат да бъдат предприети, за да се избегнат неочаквани или изненадващи загуби.

Допусканията, използвани за изчисляване на допълнителни капиталови изисквания съгласно Втори стълб, включително всички основни елементи/инструменти, взети под внимание, са:

- Размерът на вътрешния капитал, наличен към момента на оценката, разбит по различни позиции.
- Размерът на необходимия допълнителен капитал, разпределен по дружества в Групата, както и основни бизнес линии и пазари, когато е уместно.

Вътрешният капитал на групата „ТИ БИ АЙ" е изчислен като допълнение на капитала по Първи стълб.

4. Описание и употреба на стрес-тестове при изготвяне на ВААК

Стрес-тестовете са техника за управление на риска, използвана при оценяване на потенциалното влияние на определено събитие или на промените в редица финансови параметри на финансовото състояние на институцията. Основните допускания в стрес-тестовете залагат на силно неблагоприятни, но все пак правдоподобни събития.

„ТИ БИ АЙ Банк" ЕАД работи главно със стрес-тестове тип "анализ на чувствителността", които оценяват въздействието върху финансовото състояние на Банката в случай на промяна на рисковите фактори. Стрес-тестът започва с оценка на възможните слабости. Основните области, на които Банката е изложена, се припокриват със зоните, които са изцяло обхванати от рамката на стрес-теста. По този начин се идентифицират всички значителни рискове, които са предмет на стрес-тестовете. Набелязването на основните рискове се извършва чрез цялостен преглед на естеството и съдържанието на банковия портфейл.

При определяне на честотата на превеждане на стрес-тестовете трябва да се вземе предвид характера на рисковите фактори, обхванати в рамката на стрес-теста, и тяхната нестабилност. Стрес-тестовете се провеждат толкова често, колкото е необходимо, като периодичният стрес се извършва най-малко два пъти годишно. При настъпване на съществени промени в бизнес средата или в рисковия профил на Банката (пазарен срив, влошаване на глобалните икономически условия, проблеми в конкретни отрасли или при определени лица), тя трябва да актуализира своите стрес-тестове, да увеличи честотата на тяхното провеждане или да посочи нови предположения.

Стрес-теста за кредитен риск се извършва от отдел „Управление на риска в предприятието" два пъти в годината или по-често, ако е необходимо, по искане на ръководството на Банката. Стрес-тестовете за ликвиден риск се изготвят в Банката всеки месец и се обсъждат на редовни заседания на Комитета за управление на активите и пасивите. Резултатите от проведените стрес-тестове се докладват на ръководството на Банката, което проверява дали поетите от Банката рискове отговарят на предварително зададения апетит за риск. Докладите за стрес-тестове представят обща картина на основните рискове, пред които Банката е изправена или би могла да бъде изправена. Тези отчети наблягат на потенциалните рискове и съдържат също така препоръки за предприемането на възможни контрамерки или действия, ако това се налага. Като отправна точка на процеса по вземане на решения могат да бъдат споменати основните допускания,

включени в докладваните сценарии, сравняването на резултатите с тези от предишни стрес тестове, както и текущите пазарни условия. Резултатите от стрес-тестовете, както и предположенията, се докладват на Българската народна банка при поискване.

Ръководството на Банката отговаря за предприемането на контрамерки и действия, когато това е необходимо. В зависимост от конкретните обстоятелства, въпросните мерки и действия биха могли да бъдат следните:

- преразглеждане на установените граници, особено когато резултатите от стрес-тестовете трябва да бъдат включени в определените от Банката лимити (т.е. изисквания за пазарен риск и техники за намаляване на кредитния риск);
- използване на методи за защита на кредитите;
- намаляване на експозицията или на дейността в определени отрасли, държави, региони или портфейли;
- преглед на капиталовата адекватност;
- задействане на планове за действие в случай на непредвидени обстоятелства;

Веднъж годишно Банката оценява адекватността на стрес тестовете по отношение на промени, засягащи характеристиките на портфейла или бизнес средата.

(в хил. лв.)	КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПО ПЪРВИ СТЪЛБ, ВТОРИ СТЪЛБ И СТРЕС ТЕСТОВЕ					
Основни рискове	Регулаторен капитал		Икономически (вътрешен) капитал			
КРЕДИТЕН РИСК	ПЪРВИ СТЪЛБ		ВТОРИ СТЪЛБ - В ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ		СТРЕС ТЕСТОВЕ - В ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ ПЪРВИ СТЪЛБ	
	Стандартизиран подход	160 575	Риск от концентрация	894	Стрес тест на статичен портфейл при неблагоприятен макроикономически сценарий	3 006
			Риск от намаляване на пазарната стойност на обезпеченията	933	Стрес тест на динамичен портфейл при неблагоприятен макроикономически сценарий	6 963
ПАЗАРЕН РИСК	ПЪРВИ СТЪЛБ		ВТОРИ СТЪЛБ - В ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ		СТРЕС ТЕСТОВЕ - В ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ ПЪРВИ СТЪЛБ	
	Стандартизиран подход	0	Лихвен риск в банковия портфейл	6 057	Стрес тест на валутен риск	3 470
			Риск от намаляване на пазарната стойност на обезпечения придобити от банката	1 281		
ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	ПЪРВИ СТЪЛБ		ВТОРИ СТЪЛБ - В ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ		СТРЕС ТЕСТОВЕ - В ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ ПЪРВИ СТЪЛБ	
	Алтернативен стандартизиран подход	7 567			Загуба, свързана с отчетени събития от операционен риск	0
					Сценарийни анализи	0
					Процес по самооценка и риск контрол	0
					Външни събития	0
НЕОБХОДИМ КАПИТАЛ =	168 143		9 165			13 439
ОБЩО ИКОНОМИЧЕСКИ (ВЪТРЕШЕН) КАПИТАЛ						11 249
ОБЩО НЕОБХОДИМ КАПИТАЛ						179 391
ОБЩО СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА (31.12.2022)						300 026

VI. ЛИВЪРИДЖ

В съответствие с чл.451 от Регламент (ЕС) № 575/2013, "ТИ БИ АЙ Банк"ЕАД оповестява информация за своето отношение на ливъридж и за управлението на риска от прекомерен ливъридж. Регулаторната рамка Базел III представя отношението на ливъридж като надежден допълнителен измерител към рисково-базираните капиталови изисквания, което се дефинира като мярката за капитал се разделя на мярката за обща експозиция. Към 31.12.2022 г. съотношението е 13.50% при напълно въведени определния на капитал от първи ред.

Отношение на ливъридж	
Отношение на ливъридж — при използване на "напълно въведено" определение на капитал от първи ред	13.50%
Отношение на ливъридж — при използване на „преходно“ определение на капитал от първи ред“	13.57%

VII. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

„ТИ БИ АЙ Банк“ ЕАД следва консервативна политика по отношение на възнагражденията.

Всяка година, наред с изготвянето на годишния план и бюджет, или при настъпване на промени в законодателството, Банката, чрез ръководството си, обявява основните принципи на практикуваната от нея политика по възнагражденията.

Основните заплати, получавани от служителите на Банката, са в резултат на изпълнението на техните служебни задачи, задания и отговорности, свързани със съответната длъжност, извършени в рамките на нормално работно време и при нормални условия на труд. Възнагражденията се изплащат единствено в парични средства, чрез банков превод. Системата на заплащане на труда в Банката се базира на периоди от време и е обвързана с раздаването на бонуси.

Основната заплата представлява възнаграждение за изпълнението на определени служебни задачи и задължения, които са част от съответната длъжност и отговарят на корпоративните стандарти за извършване на задълженията, съгласно зададеното количество, качество и краен срок.

Средствата за работна заплата, дължима за конкретен период от време, се използват за формиране и изплащане на:

- основните месечни заплати по трудови договори;
- допълнителни и друг вид възнаграждения (основно на служители по продажбите)

Функции (в хил. лв.)	Брой служители	Платени възнаграждения			Съотношение фиксирани/променливи
		фиксирани	променливи	еднократни	
Общо персонал	1 863	55 201	21 985	3 583	40%
1. Администратори и друг ръководен персонал	19	4 468	143	1 359	3%
2. Риск служители и служители във функциите за вътрешен конт	12	2 071	54	640	3%
3. Служители със съответни възнаграждения	0	0	0	0	0%
- Служителите, получаващи общо годишни възнаграждения по-високи от служителите в точка 1 - Ти Би Ай Банк ЕАД София	0	0	0	0	0%
4. Служителите, чиято дейност би могла да повлияе значително на финансовото състояние и резултатите на Банката, независимо от текущите възнаграждения, които тези служители получават	0	0	0	0	0%
Риск*	210	7 327	1 962	346	27%
Финанси	47	3 115	6	343	0%
Операции	116	4 241	0	232	0%
ИТ	58	4 899	0	307	0%
Бизнес**	1 362	30 791	20 017	1 042	65%
Администрация	70	4 829	0	1 312	0%

*Променливите плащания са свързани със стимули за събиране и други краткосрочни, несвързани с риск стимули за служители, които изпълняват задълженията си съгласно предварително определени процеси

**Променливите плащания са свързани с бонуси за продажби и комисионни. Служителите по продажбите нямат влияние върху решенията, свързани с риска.

Допълнителните и друг вид възнаграждения се прилагат основно за персонала, зает с директни продажби и събираемост на лоши вземания. Висшето ръководство на Банката няма договорени променливи възнаграждения. Средствата за годишната работна заплата са включени в бюджета на банката.

VIII. ОПОВЕСТЯВАНЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Държава	България		Румъния			Гърция
Наименование	Ти Би Ай Банк ЕАД	Вивус.БГ ЕООД	Ти Би Ай Банк ЕАД - клон Букурещ	Ти Би Ай Мони ИФН С.А.	Ти Би Ай Асет Мениджмънт и Сървисинг С.А.	Ти Би Ай Банк ЕАД - клон Атина
Описание на дейността	Кредитна институция	Дружество за кредитиране	Кредитна институция	Дружество за кредитиране	Лизингово дружество	Кредитна институция
Размер на оборота хил.лв	312 241	10 149	95 979	57 223	1 378	730
Брой служители на пълен работен ден	1062	58	649	38	0	56
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане хил.лв	122 230	3 256	21 726	22 561	744	-10 488
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността хил.лв	6 395	328	2 599	4 824	64	-2 047
Доходност на активите	8%	39%	2%	26%	15%	-31%

Валентин Гълъбов
Изпълнителен директор

Александър Димитров
Изпълнителен директор